

ŠTAJERC.

V Ptiju v nedeljo dne 3. decembra 1900.

1. letnik.

Štev. 14.

Dragi stanovski tovariši!

Volitve so tuj! Zdaj pridejo zopet z lepimi besedami k nam, zakaj? Nam pomagati? Ne! Zato bi bil že poprej čes. Pridejo k nam le zato, da bi naše glasove za sebe vjeli. Več kot 30 let so nas doktori, advokati in drugi stanovi za stopali. Polno čudočito lepih govorov so nam govorili. In kaj mora se samo obresti od tega dolga na leto plačevati. Naša živila, sadje, vino in žito nima skoraj nobene vrednosti, ker naša vlada in naši poslanci se niso drugim državam zoperstavili in jim ne postavili nasprotne colinino. Naši posli nas zapuščajo, ker smo mi prišli v siromaštvo in naši sinovi morajo zmeraj v večjem številu k vojakom, ker je v mestih za vojsko sposobnih mož vedno manjše; po drugi strani pa davki vsako leto višje in višje naraščajo. V zadnjih dvajsetih letih so se davki za 220 milijonov gld. povišali. Kam bomo prišli, ako bo vedno tako naprej šlo? Žalibog, da šlo bode res vedno žalostnejše, če si mi sami svojih poslancev zvolili ne bodo.

Mi pošiljali smo prošnje, oporekali in šinfali v gostilnah, pred cerkvami in na sejmih, mi sedimo doma in gledamo s skrbmi preobloženi na naše otroke. Kaj bode iz njih? Mi deamo od zore do mraka na polji in premišljujemo v strahu: Kako dolgo bo še trajalo, ko bo naša domača zemlja v tujih roke padla, zemlja, katero smo mi in naše žene s svojim potom škopili. Pa vse naše prošnje, oporekanje, šinfarija, skrbi, mišljenje in žalost nam ne pomaga nič. Mi smo v Avstriji ničla, ako kaj imeti hočemo. Za dati in težave nositi, za to vse pa smo dosta dobri.

Kaj toraj nam je storiti? Mi moramo državo in druge stanove k temu prisiliti, da se bode za nas kaj storilo! Kako naj to naredimo? Skoz to, da mi na postavodajalstvo silno pritiskamo. Ali bodo pa mi to doseči zamogli, ako volimo ljudi, ki sami niso kmetje in ki z nami ne čutijo? Ne! Akvokat, doktor, profesor in človek iz drugega stanu, ne more biti naš dober zastopnik, ker taki ljudje ne vejo, kaj se pravi kmet biti in kaj mi trpimo. Pravi pa se: Kmet ne zastopi, on ne more poslanec biti. To je laž! V letu 1848 bilo je 96 kmetov v državnem zboru, pa so čisto dobro razumeli raboto (tlako) in desetino odpraviti. Z malimi besedami so svojo voljo izpeljali. In mi naj bi bili nezmožni, nas same zastopati, in kaj doseči? Gotovo smo zmožni, le močno moramo skupaj držati. Ne sme eden na desno in drugi na levo vleči, ker na tak način voza iz blata ne bodo nikdar potegniti zamogli - se kar je kmeta, mora si roke podati. Slovenski kmet ravno tako trpi, kot nemški. Vse žuli čevelj na ravno tisem mestu in zato smo ustanovili kmečko stranko. ~~Kmetje niso bodile le po našem zastopanju, so je prvi stavek našega programa.~~ Kmečka stranka dela na to, da država zemljiški dolg tako kakor v letu 1848 razdolžitev zemljišč vplja. Dohodek 600 gld. naj bi bil tako, kakor pri uradnikih davka in eksekucije prost. Zdatna varstvena colnina, ne bodo z živilo, vinom, žitom in drugimi rečmi iz drugih držav preplavljeni. Zdatno vpeljavo borznega in luksorja zemnega davka. Za naše sinove in delavce le dveletno vojaško dobo. Odpravo vojaških vaj v zadnjih dveh službenih letih in tako dalje, hoče kmečka stranka doseči. Samo ena stranka pa tega doseči ne more, in zato morejo vsi kmetje slovenski in nemški skupaj držati.

Zato vam kličemo, dragi stanovski tovariši! Podajmo si roke. Zapodimo mi naše zastopnike, doktore, advokate, profesorje in druge take. Ovi ljudje niso drugega vedeli, kakor uboge slovenske kmete med seboj nahujskati. Ovi naši zastopniki od tega hujskanja živijo, mi pa prežalostno prepadamo.

Katere naj toraj volimo: Kmetje volimo može našega stanu, in to so:

A. Za splošno kurijo,

ki voli dne 3. januarja 1901 I. v okrajih Maribor,
Slov. Bistrica in Marnberg:

Franca Mlaker-ja

veleposilstnika v Hošnici

in v slučaju, da pride v tem okraju med nemškim Joh. Holzer-jem po domače Grossbauer-jem in baronom Morsey-em do ožje volitve, tako volite pri tej ožji volitvi kmeta Holzer-ja, ne pa barona Morsey-a.

II. za Celje, Vrisko, Gornjigrad, Laško, Šoštanj, Konjice, Slovenji Gradec, Ptuj, Ormož, St. Lenart, Rogatec, Smarje, Brezice, Kozje, Sevnica, Ljutomer in Gornja Radgona,

Janeza Wisenjak-a

kmeta in obč. predstojnika v Slomu.

Možje volilci! Vi imate na podlagi po Njega Veličanstva cesarja potrjeni postavi državnozborske poslance prosto po vašem prepričanju voliti in vsakdo, kdor teri bodejo skušali vas v strah pripraviti. Oni bodejo vaše ženske naščevali in jim nalagajo na vsaki kmet, kateri kmeta voli, greh storiti. Odgovorite potem svojim ženam: Ako sме advokat za advokata, trgovca za trgovca, duhoven za duhovna nastopiti, tako so tudi kmet za kmetu nastopiti in njega voliti. Vas bodejo na dan volitve v „Citalico“ speljavali, kjer bodejo advokati na vas prežali, kakor pajek iz pajčenine in vam hotijo na vaše volilne listke imena kmetom sovražnih kandidatov napisati. Konečno bodo tiste, kateri so pri posojilnicu dolžni, z odpovedjo plašili. Volilci! Bodite stanoviti in modri! Ako vam kdo zavaka: Volite doktora Plej-a, recite mu, ja in ako vam kdo reče, volite profesorja Robič-a, recite mu ja, in ako vam kdo tiskarja Hribar-ja vsliluje, recite, da ste zadovoljni, in potem, ako hoče Vam tisti gospod one kandidate na vaš volilni listek popisati, tako le pustite, doktorja, profesorja ali tiskarja gori zapisati. Na dan volitve pa, preje ko greste k volitvi, prečrtajte doktora, profesorja ali tiskarja na vaših listih in zapišite na ono mesto k m et a, katerega mislite voliti, pa pojdi na naravnost v volilno sobo in oddajte tam svoje volilne liste, da bode vendar te enkrat tudi ubogi kmet svoje bravice dosegel.

B. Za četrto kurijo,

to je za kmečke občine, ki volijo dne 8. januarja:

I. v okrajih Ptuj, Ormož, St. Lenart, Rogatec, Smarje, Ljutomer in Gornja Radgona

Franca Vračko-ta

v Orehoce pri Radgoni in načelnik okrajnega zastopa goruje radgonskega

II. za okraje Maribor, Slov. Bistrica, Konjice in Slov. Gradec

Ludovika Kresnik-a

kmeta iz Črešnjeve pri Slov. Bistrici.

S bratovskim pozdravom

Volilni odbor slovenske kmečke stranke.

za solode

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohravati rame čata in varuje vnetja in bolečine manjša ter hlad.

V piščakih 35 in 25 kr., po pošti 8 kr. več. Razpoljal se vsak dan.

Ako se vpolje naprijed gld. 108, se podljožo 4/1 pišček, ali za gld. 108 0/2 pišček, ali za gld. 230 6/1 pišček, ali za gld. 248 0/2 pišček franko na vse postaje avstro-ogrške monarhije.

VARILO! Vsi deli anhalte
imajo zraven stojec po-
stavno deponovan var-
stveno znakom.

Glavna zalogal:

lekarna B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ugo Nerudova ulice.

Razpoljal se vsaki dan. — Zalogal po lekarinah v Osvto-Ogrskem, potem v Ptiju v lekarinah g. Ignacijeh Behrbalk in g. Hans Molitor.

v Celju pri M. Raaschku in Otto Schwarzu v Slovenskem Graču pri Gustav Uxa-tu.

Pozor gospodarji!

„Gloria“ redilna krma za konje, zabranjuje bolesni, vrivi, konje močnje in skre.

„Gloria“ začimlina krma za govedo, pospešuje pridobivanje, čisti kr., zboljuje in množi mleko.

„Gloria“ pralek za krmiljenje in pitanje svinj, posreduje, da svine rade jedo, da se ukrbi meso in maz.

„Gloria“ mlekarški pralek za krave, pospešuje izločevanje mleka in odstranjevanje napaka mleka. 1 veliki svitak veja K 120, mali K 070, 5 kg v svitku za poskus po pošti K 5 — poslano za Denega.

Barteljevo klajno apno, neobhodno potrebni dodatki k krmi in mlado, molzno in brez živimo. 5 kg za poskus K 2 — 100 kg K 22 — za Dunajca.

Vaselinovo mazilo za usnje rumeno, najbolje obredivo, da se obrani usnje mehko, voljno in trdino, ter se obvaruje plesnove in pokanja. V poskusih skupaj 1/4 kg 60 h, 1 kg 1 K, 5 kg K 4 —

Zusno patentovano mazilo za usnje po 1/2 kg K 140, 1 kg K 2 — 5 kg K 8.

Stedilni kolomaz, najfinjeva kakovost. 4 kg K 140, 100 kg 24 —.

Navodilo brezplačno.

Miha Barthel & drug, Dunaj X.

Občuje se slovenski.

V najem ali na račun

se odda

trgovina z žganjem v Ptiju.

specijska trgovina „K Zelenem venčku“

v Ptiju

kupuje zmaj

fršna jajca, med, čebelni vosek, maslo, krompir, čebulo, česen,

vsake vrste fižol, posušene gofe, bren in drugo fršno zelenjavno, potem

živo in pitano perutnino,

suhe bruške, suhe črešnje, suhe višnje, suhe slive in jabolčne kraljice, dalje

orehe, lešnike

in vsakovrstno fršno sadje.

Vse to po visokih cenah.

FRANC KOSI,

civilni in vojaški krojaški mojster

V PTUJU

pri vagi, blizu mosta (Wagplatz), posreduje se celovitno občinstvo, visoko častiti občinstvi, slovensko uradništvo za napravo oblek za gospode in dečke, za izdelovanje uniform po najnoviji modi in solidni izpeljavi, ter prosi za prav običen obisk.

Bratov Uray

v Radgoni

trgovina

posreduje svoje veliko zaloge

kovanega železa, pleha, drotnatih žebrijev, milatilnih mašin „Göpnelle“, mašine za slamo rezati, vinske prese, prese vretene (sveče), traverse, železiške daje, šivalne mašine, grobne križe, kakov cement po nizkih cenah.

Med. univ. Dr. ERNST TREITL,
zdravnik v skupnem špitalu
v Ptiju.

Zobozdravnik, piplje zobe brez bolečin, plombira za 1 gld. in višje, stavi umetne zobe, tudi krone, mostke in cele čeljusti.

Ustanovljeno leta 1752.

Jos. Goriupp,
usnjari

v Ptiju, Bürgergasse št. 11,
najstarejša trgovina in izdelovalnica usnja za
izdelovanje kož

priporoča

svoje izdelke najboljšega strojenja in pripravljanja vseh vrst po najnizjih cenah, kakor:
Govejske in svinjske podplate, rujave, črne in
kože (juhtovina), kravje in teleće kože, ter
kožice (Kalbfelle),

dalje

šagrin, jirhovino, lakovino, kordovano usnje
anledjer) in vsakovrstno blago za čevljarske
škrinje, cug, rincnice, pop. klinice, krovne
krize in poslovno svinjeto.

V najem iščem hišo za
ponudbe naj se pošljajo pod: „B. S.
stante Maribor.

Močen fan

se sprejme za učenca v pekarni pri
Karl Regula, Celj

Stev. 53480. Razglas.

Štajerski deželni odbor je sklenil v
kongresu izvežbanja viničarjev v kulturi
treti tudi v letu 1901 prirediti po eden
čarsi tečaj in sicer v:

1. deželni sadje- in vinorejski soli v M.

2. deželni viničarski soli v Silberbergu

3. deželni viničarski soli v Ljutomeru,

4. deželni centralni trsnici na spodnjem
Ptaju.

Ti tečaji se prične s 15. februarje,

ključno s 1. decembrom 1901.

Sprejelo se bo v letu 1901 v Ptiju, Ljutomeru 12, v Lipnici 30 in v Ptiju.

posnekovih in viničarjevih sinov. G.

prosto stanovanje, vso hrano ter mesecno

izvezbanje v teh tečajih je v pred-

no ter le v toliko tudi teoretično

brezpotno potrebno za voditelja vod-

cev in samostojne viničarje.

Ob sklepnu tečaju dobi vsak

valo o njegovih porabi. Za sprejem

tečajev poslati morajo prisilci ne

pojednostavje do 15. januarja 1901 v

V prošnji je izrečeno priponomiti, v koga

sol želi prisjeti vstopiti, ter je pri-

1. Dokaz o dopolnjeni starosti 17

2. naravnostno spričevalo, ki more

župnega urada,

3. zdravniško spričevalo, da ne tra-

neležljivi bolzeni in

4. odpustnico iz ljudske sole.

Pri vstopu se morajo prisjeti

nejo ves čas od 15. februarja do 1. decembra

nepretogno v tednu in da bodo slišali vse naravn

kmetijski organov, v kolikor se tiče imunizacija

V Gradcu, dne 6. decembra 1900.

Od štajerskega deželnega odbornika

Letni sejni:
(Kramarski, živinski in lesni sejni)

5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:
Vsako prvo in tretjo sredo v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotednih tednih navedeni letni sejni. — Po tem takem vrsita se v mestu Ptuj vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.

Svinjski sejni:
Vsako sredo. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

Tedenski sejni:
Vsako sredo in vsak petek, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino.

Ob zgoraj navedenih dneh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Župan:

J. Ornig.

Hranilnica (Sparkassa)
vlad. državnega mesta
Ptuj

Vstanovljena leta 1862.

Čekovemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni deharni zavod.

Giro kontu pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovne s strankami ob deharnih od 8—12 ure.

Občenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoprejšnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

A.D.I.M.A.R.K.

Avstrijska zaloga klobukov

Tthofstrasse 35 v Mariboru, Tegetthofstrasse 35

priporočam za jesen in zimo

e volnene in filcaste klobuke, nepremoličive štajerske lodnaste klobuke od gl. 1,50 naprej.

Klobuke za dečke po ceni.

Največja zaloga vsakovrstnih filcastih copatov, visokih in nizkih od 90 kr. naprej, kakor tudi športne in zimske kape po vsaki ceni.

Razen tega dovoljujem si slavnemu občinstvu ujedno naznaniti da je izšel moj novi ilustrirani (s podobami) cenik, katerega toplo priporočam v pregled.

JOS. KASIMIR

v Ptiju,

florijanski trg

Trgovina specijskega in vsakovrstnega blaga, zaloga piva „Reininghaus“. Zastop zavarovalnega društva proti ognu in zavarovanjem življenja „General“ ustanovljeno leta 1876. — Zaloga sladičev, kape, čaja, ruma, celega in zasečenega špeha, najmočnejšega spirita za jesih, žganja, najboljšega olja, cementa, karbonilce, igane smole, suhih in oljnatih farb, tirčila, žopila, apno za klopo (Futteralk), grenačke soli, sede, žalje, živinske in druge kortače i. t. d. po najnizjih cenah.

JOSEF GSPALT.

zlatar, srebrar in optiker v Ptiju, crkvena ulica št. 6, posreduje svojo zalogo najnoviji, najpripravniji in solidni zlabički, zlatniki, zlatri, srebrniki itd. potem tudi svojo veliko zalogo zlabički, srebrni, rula- in nikelnasti ur. Za visoko uro se več let jame, baro lepetijo in dragotijo kupuje po najvišji ceni, ali jih pa tudi za menjajo za drugo robo.

Usakovsna popravila se spravljajo in vsakemu v zadovoljnost, dobro in po nizki ceni izdelujejo.

J/f Kollenz v Ptiju

priporoča svojo

steklarsko in porcelansko blago

po medniku (sodčeki za med), steklenice (lašče)

za jesih in slatinu, šipe za okna.

Vela izbirna posoda za gostilne, okvirje za podobe, pozlačenje okvirjev in vsakostnih lesenih in kovinskih reči.

Ravnkar izšel

ničarjev kažipot

od Ivan Bele,

ceta 80 vinarjev, s pošto 70 vinarjev.

V zalogi pri W. BLANKE-ju v Ptiju.

Franz Makesch

prej Max Ott, najpoprej Poskoschill, trgovina z želzom, kovinami in orojjem.

Florijanski trg v Ptiju Ungarthor ulica,

priporoča:

najboljše vrste štajerskega železa v kosi in

za obroče, vsake vrste pleha, drata in kovin,

dele za vozove, dele za pluge, poljedelske stroje, medene (mesingaste) dele za

vodnjake, orodje za poljedelje, vinorejo in

vsakočno.

Nagrobne križe

pristno počlančeno po vsakovrstnih cenah.

Pasmezne dele za vzdane štedilnike (šperherde),

plehante in lite štedilnike, lite piske,

železne in kufraste kotle, kuhinjsko

lite in plehasto emalirano posodo in drugo

kuhinjsko orodje. Pohištvo in konjsko opravo,

okov za stavbe, stare šine in traverze,

verige, žeblice, sravne in nete. Dalje strešni

papendekel in plate za v zid (Isolierplatten).

Obleke za gospode in dečke

po meri, najnoviji modi, in nizki ceni izdeluje solidno

A. Masten v Ptiju.

Tam so tudi na ogled vzorec najnovjih in trpežnih

štofov.

Tisk: W. Blanke v Ptiju.